

Ainevaldkond kunstained (muusika)

Ainevaldkond: KUNSTIAINED.....	1
1 <i>Muusika</i> ainekava.....	6
1.1 <i>Muusika</i> 1. klass	6
1.2 <i>Muusika</i> 2. klass.....	11
1.3 <i>Muusika</i> 3. klass.....	17
1.4 <i>Muusika</i> 4. klass.....	22
1.5 <i>Muusika</i> 5. klass.....	27
1.6 <i>Muusika</i> 6. klass.....	32
1.7 <i>Muusika</i> 7. klass.....	37
1.8 <i>Muusika</i> 8. klass.....	42
1.9 <i>Muusika</i> 9. klass.....	47

Ainevaldkond: KUNSTIAINED

1. Valdkonnapädevus

Kunstivaldkonna õppeainete eesmärgiks on kasutada kunsti ja muusika väljendusvahendeid isiklikuks ja kollektiivseks loominguliseks tegevuseks; väärtustada enda ja kaaslaste loomingut; kujundada õpilastes kunstide analüüsi- ja sünteesioskust; suutlikkust mõista kunstide mitmekesisust, arutleda kunsti ja muusika teemadel; väärtustada Eesti ja maailma kultuuripärandit.

Kunstivaldkonna ainete õpetamise kaudu taotletakse, et õpilane:

- 1) on omandanud loovtegevuse ja eneseväljenduse kogemusi, tunnetab enda loomingulisi võimeid ning väärtustab isikupäraseid ja keskkonnasäästlikke lahendusi;
- 2) arutleb eakohaste kultuuriliste sõnumite ja väärtushinnangute üle, oskab kujundada oma arvamust ning väljendada loomingu abil emotsioone;

- 3) väärtustab kultuuri ja inimese loovust ning peab tähtsaks lahenduste otsimist ja loovat mõtlemist;
- 4) märkab kultuuritraditsioone ning maailmakultuuri mitmekesisust, mõistab muusika ja kunsti osatähtsust nüüdisaegses ühiskonnas, aktsepteerib erinevaid kultuurinähtusi;
- 5) väärtustab ja hoiab Eesti kultuuri, tunneb vastutust kultuuritraditsioonide säilimise eest;
- 6) omab ülevaadet kunstivaldkonnaga seonduvatest elukutsetest, ametitest ja edasiõppimise võimalustest.

2. Ainevaldkonna õppeained ja arvestuslik maht

Muusika: 1.- 4. klass 2 tundi nädalas

5.-12. klass 1 tund nädalas

Kunst:

3. Ainevaldkonna kirjeldus ja õppeainete kirjeldused

Kunstiainete valdkonda kuuluvad kunst ja muusika. Kunstide valdkonna aineid ühendab tähelepanu loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamisele ning tervikliku minapildi kujundamisele. Kunstide kaudu saadakse teadmisi erinevate väljendusvahendite ja kultuuride kohta, õpitakse tundma ennast ning mõtestatakse kunstide rolli ühiskonnas. Praktiline kunstidega tegelemine arendab õpilase tundemaailma, intuiitivset ja loovat mõtlemist. Kunstidel on oluline osa igapäevaelu rikastava ning emotsionaalselt tasakaalustava harrastusena.

Õppeaine

Muusika: muusikaõpetuse eesmärk on arendada õpilaste muusikalisi teadmisi, oskusi ja kogemusi, et toetada nende harmoonilist ja loovat isiksuse arengut. Muusikaõpetuse ülesanne on äratada huvi muusika ja musitseerimise vastu.

Muusikaõpetuses tähtsustatakse:

- 1) ühislaulmist kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist väljendust ja edasikandjat;
- 2) loomingulist eneseväljendust;
- 3) õpilase loova ja kriitilise mõtlemise arengu toetamist;
- 4) õpilase isiklikku suhet muusikaga ning muusikalise suhtlemise rolli vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalustamise võimalusena;
- 5) õppija huvi ja eripära.

Muusika õppeaine sisu on musitseerimine (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine, omalooming), muusika kuulamine ja muusikalugu ning muusikaline kirjaoskus.

Muusikaõpetuse kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes järgmisi osaoskusi:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) omalooming;
- 4) muusika kuulamine/ muusikalugu
- 5) muusikaline kirjaoskus

Musitseerimine nii rühmas kui ka üksi õppides arendab suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, hoolivust, paindlikkust ning juhib õpilaste enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Omalooming on seotud kaasmängude, saadete, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise ja tekstide loomisega, mille käigus luuakse võimalused muusikalise eneseväljenduse ja esinemisjulguse kujunemiseks ning arenemiseks. Omaloomingulises tegevuses rakendatakse ning kinnistatakse muusikateadmisi ja -oskusi.

Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust.

Muusikaloos tutvustatakse erinevaid muusika väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete ning omandatakse kultuuriloolisi teadmisi.

Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse ainekavas sisalduvat elementaarset noodikirja lugemise oskust, mida omandatakse musitseerides ja mis loob eeldused muusika teadlikumaks mõistmiseks.

Õppeaine	
4. Lõiming	
<p>Kunstivaldkonna õppeainetes toetatakse teistes õppeainetes omandatud teadmiste ja süvendatakse neid. Praktiliste tegevuste kaudu kujundatakse arusaama, et teadmised ja pädevused on omavahel seotud ja igapäevaelus rakendatavad.</p> <p>Keel ja kirjandus, sh võõrkeeled: Arendatakse suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust ja vaadeldakse eri ajastute ning kultuuride lugusid muusikas ja kujutavas kunstis, teatri- ja filmikunstis.</p> <p>Matemaatika: Arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, sümbolid, struktuur ja meetodid).</p> <p>Loodusained: Teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle helisid.</p> <p>Sotsiaalsained: Vaadeldakse suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning eri kultuuride kommete ja pärimustega, kunsti ning kultuuri rolli ja muutumist ajaloo eri etappidel.</p> <p>Tehnoloogia: Arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist.</p> <p>Kehaline kasvatus: Arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p>	
5. Üldpädevuste toetamine	
<p>Kunstivaldkond võimaldab toetada kõiki üldpädevusi igapäevases õppetöös nii teooria kui ka praktiliste tegevuste kaudu.</p> <p>Kultuuri- ja väärtuspädevus: Kõigis tegevustes väärtustatakse individuaalset ning kultuurilist mitmekesisust. Käsitlevate teemade ja analüüside kaudu toetatakse eetiliste ja esteetiliste väärtushoiakute kujunemist. Praktiline loominguiline tegevus ja selle üle arutlemine õpetavad teadvustama kunste eneseväljenduse vahendina, hindama erinevaid ideid, seisukohti ja probleemilahendusi ning austama autorsust. Kasvatatakse teadlikku ja kriitilist suhtumist erinevatesse infokanalitesse.</p> <p>Sotsiaalne ja kodanikupädevus: Kunstiainete uurimuslikud ja praktilised rühmatööd, loovtööd, arutlused ja esitlused kujundavad koostöövalmidust ja üksteise toetamise väärtustamist. Kultuurisündmustel osalemine aitab kujundada kultuurilist ühtsustunnet. Kunstiteoste üle arutledes harjutatakse oma seisukohti väljendama ning teiste arvamustest lugupidamist.</p> <p>Enesemääratluspädevus: Tagasiside andmine ja eneseanalüüsi oskuse arendamine aitavad tundma õppida õpilase huve ja võimeid ning kujundada positiivset minapilti.</p> <p>Õpipädevus: Kunstides kujundatakse õpipädevust eriilmeliste ülesannete, õppemeetodite ja töövormide rakendamise kaudu (individuaalsed, rühma- ja uurimistööd). Kunstides saavad õpilased ise jõukohaseid ülesandeid luua, oma valikute sobivust kontrollida, uusi oskusi katsetada ning järjekindlalt harjutada.</p>	

Suhtluspädevus: Tööde esitlemine ning aruteludes osalemine arendavad väljendusoskust ning ainealase oskussõnavara kasutamist. Kunstiainetes tutvutakse kunsti ja muusika kui kommunikatsioonivahendiga, õppides tundma talle eriomast mitteverbaalset keelt.

Ettevõtlikkuspädevus: Kunstiainetes väärtustatakse uuenduslikke ja loovaid lahendusi. Õpitakse tegevust planeerima, vastutama tööde lõpetamise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus: Muusikas rakendatavate ülesannete lahendamiseks tuleb sõnastada probleeme, arutleda lahenduste üle, põhjendada valikuid ja analüüsida tulemusi. Õpitakse analüüsima kunstikategooriaid (kompositsioon, struktuur, rütm, taktimõõt jne), võrdlema ja liigitama erinevate nähtuste tunnuseid ning kasutama sümboleid. Muusikas õpitakse kasutama tehnoloogia vahendeid loovülesannete lahendamisel (nt pillide ja näitlike õppevahendite valmistamine). Loometegevuses õpitakse kasutama uudseid lahendusi, mõistma teaduse ning tehnoloogia rolli muusikatehnika arengus.

Digipädevus: Kunstiainetes kasutatakse digivahendeid info otsimiseks, kogumiseks, töötlemiseks ja esitamiseks. Õpitakse loominguga tegelemiseks valima ainespetsiifiliselt vajalikke digivahendeid. Õpilased teadvustavad autoriõiguste järgimise kohustust digikeskkonnas ning mõistavad digivahendite rakendamisega kaasneva võivaid terviseriske ja ohutust.

Ainevaldkondlikud hindamise erisused

Kunstivaldkonna ainete õpetamisel ja pädevuste hindamisel lähtume iga õpilase võimete kohasest arengust ja õpitulemuste saavutatusest. Hindamise aluseks on põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava üldosas sätestatud ning õppekavas esitatud õpitulemused. Hindamise kriteeriumid on määratud ja täpsustatud kooli õppekavas.

Väärtustatakse õpilaste teoreetilisi teadmisi, püüdlikkust ja osalemist õppeprotsessis ning pingutust tulemuste elluviimisel. Oluline on tunnustada lahenduste erinevusi ja väärtustada õpilaste isikupära.

Õpitulemuste hindamine põhikoolis on mitmeeristav, gümnaasiumis numbriline. Õpilased peavad teadma, mida ja millal hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpetajapoolsed suulised sõnalised hinnangud ning tagasiside peavad motiveerima õpilaste arengut kunstivaldkonnas.

Muusika õpetamisel hindame õpilaste teadmiste ja oskuste rakendamist, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi ning õppe ja kasvatuseesmärke muusikaliste osaoskuste lõikes alljärgnevalt:

- 1) laulmine – aktiivne osavõtt ühislaulmisest, õpitulemustes nimetatud ühislauluvara omandamine;
- 2) pillimäng – musitseerimine kaasmängudes rühmas ja/või üksi.
- 3) omalooming – lihtsa kaasmängu, ostinato või liikumise loomine, ideede välja pakkumine ning teostamine, loomingulisus;
- 4) muusika kuulamine ja muusikalugu – muusika üle arutlemine, muusikateoste analüüsimine ning oma seisukohtade põhjendamine, osalemine kirjalikes ja suulistes aruteludes;
- 5) tunnist osavõtu aktiivsus – aktiivne osalemine tunni eri osades;

6) tunniväline muusikaline tegevus (arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel).

Õppekorralduse erisused ja õpikeskkonna erisused

Kool korraldab kunstivaldkonna ainete õppe klassis, kus on selleks vajalikud tingimused ja vahendid.

Muusika:

- 1) muusikalisteks tegevusteks, sh rühmatööks, bänditunniks ja liikumiseks vajalik pind;
- 2) fono- ja videoteegi (CD, DVD, internet), DATAprojektori kasutamise võimalus;
- 3) vajalikud vahendid: naturaalklaver ja klaveritool, süntesaator, muusikakeskus, noodijoonestikuga tahvel, noodipuldid, rändnoot, astmetabel, klaviatuuritabel, internetiühendusega arvuti, MIDI salvestusprogramm, ja MIDI klaviatuur;
- 4) Orffi instrumentarium (rütmi ja plaatpillid), plokkflöödid või kuuekeelsed väikekanded,
- 5) Bänditunni jaoks vajalikud vahendid (elektrikitarr, akustiline kitarr, basskitarr, trummid, süntesaator, rütmipillid, mikrofonid, võimendus, mikserpult jne.

1 Muusika ainekava

1.1 Muusika 1. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 1.KLASS	Tundide arv: 2 TUNDI NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Laulmisega kujundatakse alus muusikatraditsioonide edasikandmisel. Lauldakse valdavalt ühehäälselt, <i>a cappella</i> ja saatega. Laulurepertuaari kaudu arendatakse õpilase emotsionaalset laulmist ja pingevaba hääle tekitamist. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist. Pillimängus tuvutakse keha-, rütmi- ja plaatpillidega ning omandatakse väikekandle esmased õiged mänguvõtted. Pille mängitakse valdavalt kaasmängudes ja <i>ostinato</i>'des. Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusikaline liikumine hõlmab eelkõige laulumänge, samuti muusikažanre: marss, valss, polka. Liikumistegevustega tunnetatakse muusika temposid ja dünaamikat ning väljendatakse helikõrguste muutusi ja muusikapala karakterit.</p>		

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid *ostinato*'sid, kaas-, eel- ja/või vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid; oskab nimetada õpitud pillide nimetusi;
- 2) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel;
- 3) arendab rütmitunnet, silma ja käe koostööd läbi musitseerimise (pillimäng, rütmimängud)

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;
- 2) tajub ja tunnetab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid: rütme, rütmifiguure ja pausi, erinevaid temposid;

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi;
- 3) on tutvunud muusikalise kirjaoskusega

PILLIMÄNG

Kaasmängude loomiseks tutvuda esmalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega.

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtete ja rakendades neid musitseerimisel.

Väikekandle õppimisel omandatakse esmased mänguvõtted.

Musitseerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi (rütm, dünaamika, tempo jne).

Plaatpillide mänguvõtete omandamisel, meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Luaa liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

MUUSIKALINE OMALOOMING

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele.

Liisusalmide ja laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriimi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm.

<p>Osaoskus: <u>MUUSIKA KUULAMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kasutades õpitud oskussõnavara; 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit; 3) eristab kuuldelselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala); 4) on tutvunud eesti rahvapillidega ja kirjeldab neid; 5) oskab eristada heli, müra ja kõne 	<p>MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>Muusika kuulamisel tutvustatakse õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid.</p> <p>I kooliastmes kujunevad õpilaste muusika kuulamisoskused. Õpilasel kujuneb muusika kuulamise repertuaar, mida ta oskab ära tunda ja seostada õpitud teemaga. Oluline on muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel.</p> <p>Kontsertide või muusikaetenduste külastamine rikastab muusika kuulamise kogemust/elamust ja laiendab silmaringi ning kasvatab teadliku(ma)t kontserdikülastajat (järgitakse kontserdikülastaja hea käitumise tava).</p>
<p>Õppesisu</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängu-, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega .</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega nii kooris (kogu klassiga), kui ka üksi. Tutvutakse laulupidude traditsiooniga. Õpilasi suunatakse laulma julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga. Arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega. Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldusprobleeme.</p> <p>Interpretatsioon. Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika ja tempo. Vajadusel kasutatakse piktogramme laulu sõnade õppimisel ja mõistmisel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muusikaline kirjaoskus. Tutvutakse laulu õppimist toetava muusikateooriaga, sh mõistetega: viis, rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja 3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars). Tutvutakse rütmide, rütmifiguuride ja pausiga rütmisilpide TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, paus abil ning teadvustatakse neid laulmisel. Noodist laulmine. Tutvutakse erinevate noodimärkidega (kordusmärgid, lõpujoon, esimene ja teine lõpp). Juhitakse tähelepanu laulu autoritele (helilooja ja luuletaja). • Vorm. Kirjeldatakse õpitavate laulude vormi läbi mõistete salm, refrään, eelmäng ja vahemäng. <p>Sotsiaalsed oskused: Ühiselt tegutsedes kujundatakse eri sotsiaalseid oskusi: üksteise kuulamine, suuline eneseväljendamine.</p>	

Osaoskus: PILLIMÄNG

Musitseerimisel kasutatakse rütme, rütmifiguure ja pausi

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii kogu klassiga-kui ka üksi, mille käigus harjutakse kuulma ja kuulama nii enda kui ka teiste pillimängu.

Kehapill. Tutvutakse kehapilli ning selle erinevate helide ja mänguvõimalustega. Rakendatakse kehapilli lihtsamates *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Rütmipillid. Tutvutakse rütmipillidega. Õpitakse rütmipillidel õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Plaatpillid. Tutvutakse plaatpillidega. Õpitakse plaatpilli õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille lihtsamates *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Motoorika: Muusikaõpetuse kaudu koordineeritakse liigutusi, arendatakse rütmitunnet, silma ja käe koostööd

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), gruppides kui ka üksi, mille käigus harjutakse liikuma ja tunnetama nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.

Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga

Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos (kogu klassiga). Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.

Laulmine. Õpetaja abiga luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja *ostinato*'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi.

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karaktereid improviseeritud liikumise kaudu. Laulu meeleolule luuakse sobivad liigutused.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta eakohaselt arvamust suuliselt või muul looval viisil.

Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega. Uue repertuaari õppimisel juhitakse tähelepanu autoritele.

Eesti rahvamuusika. Tutvutakse eesti rahvalaulude ja rahvapillidega.

Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat.

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.

Kontsert. Tutvutakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadega.

Helid. Muusikatundides pööratakse tähelepanu helide, müra ja kõne eristamisele

1.2 Muusika 2. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 2.KLASS	Tundide arv: 2 TUNDI NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Laulmisega kujundatakse alus muusikatraditsioonide edasikandmisel. Lauldakse valdavalt ühehäälselt, <i>a cappella</i> ja saatega. Laulurepertuaari kaudu arendatakse õpilase emotsionaalset laulmist ja pingevaba hääle tekitamist. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.</p> <p>Pillimängus tutvutakse keha-, rütmi- ja plaatpillidega ning omandatakse väikekandle esmased õiged mänguvõtted. Pille mängitakse valdavalt kaasmängudes ja <i>ostinato</i>'des.</p> <p>Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusikaline liikumine hõlmab eelkõige laulumänge, samuti muusikažanre: marss, valss, polka. Liikumistegevustega tunnetatakse muusika temposid ja dünaamikat ning väljendatakse helikõrguste muutusi ja muusikapala karakterit.</p>		

Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisoskuste kujundamine. Õpitakse tunnetama muusika karakterit ja meeleolu, arendatakse fantaasiat. Õpitakse eakohaselt iseloomustama kuulatud muusikateoseid muusikaliste oskussõnade ja loovate väljendusvahendite abil ning tutvutakse laulu või kuulatud muusikapala autori(te)ga.

Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, *ostinato*'de, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise, muusika visualiseerimise ja tekstide loomisega ning neis rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, omaloomingust ja muusikalisest liikumisest ning muusika kuulamisest;
- 2) saab esmase ühislaulmise kogemuse ning pillimänguoskused;
- 3) kuulab muusikat, enda ja kaaslaste muusikaesitusi ning avaldab selle kohta oma arvamust;
- 4) katsetab musitseerimisel erinevaid muusika väljendusvahendeid;
- 5) rakendab omandatud muusikateadmisi ja -oskusi muusikategevustes, sh muusikalist kirjaoskust (helivältsused, rütmid ja pausid):

2- ja 3-osaline taktimõõt; JO- ja RA-astmerida, JO-võti; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

- 1) oskab lauldes hoida loomulikku kehahoidu; laulab vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi või koos teistega;
- 2) väljendab laulu sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot;
- 3) laulab eakohaseid laste- ja mängulaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule;
- 4) laulab I kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen), „Mu koduke“ (muusika ja sõnad A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus / J. Oro); „Rongisõit“ (G. Ernesaks / E. Niit);
- 5) on tutvunud laulupidude traditsiooniga;

Metoodilised soovitused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähele- panu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga. Laulda *a cappella* ja saatega (kasutades erinevaid saatepille). Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes. Arendada mitmehäälsuse taju lisada laulule *ostinato*'sid ja kaasmänge. Tutvustada õpilastele eakohaselt mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse. Suunata õpilast: eristama laulus salmi ja refrääni, lugema iseseisvalt noodist laulusõnu ja leidma noodist laulu autorite nimed; arvestama õpitud noodimärkidega.

6) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes.

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

1) mängib keha- rütmi- ja plaatpillidel lihtsamaid *ostinato*'sid, kaas-, eel- ja/või vahemänge, kasutades õigeid mänguvõtteid; oskab nimetada õpitud rütmi- ja plaatpillide nimetusi; mängib ja improviseerib plaatpillidel meloodiat;

2) on tutvunud väikekandle ja mini-süntesaatori esmaste mänguvõtetega ja kasutab neid musitseerimisel;

3) mõistab eakohaselt muusikalise kirjaoskuse tähtsust: teadvustab õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi musitseerimisel.

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;

2) tajub ja tunnetab liikumise kaudu rütme, rütmifiguure ja pausi; tunnetab muusika erinevaid temposid ja väljendab dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

PILLIMÄNG-Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega.

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

Väikekandle õppimisel omandatakse esmased mänguvõtted.

Musiteerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi (rütm, dünaamika, tempo jne).

Plaatpillide mänguvõtete omandamisel, meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid. Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

3.

MUUSIKALINE LIIKUMINE- Luua liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine. Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides. Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel, kasutades õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi;
- 3) loob lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) avaldab eakohaselt arvamust kogetud muusikaelamusest, kasutades õpitud oskussõnavara;
- 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb eakohaselt kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit;
- 3) eristab kuuldelselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat (laul ja muusikapala);
- 4) eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele.

Liisusalvide ja laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriimi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm.

MUUSIKA KUULAMINE- Muusika kuulamisel tutvustatakse õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid.

I kooliastmes kujunevad õpilaste muusika kuulamis- oskused. Õpilasel kujuneb muusika kuulamise repertuaar, mida ta oskab ära tunda ja seostada õpitud teemaga. Oluline on muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel. Kontsertide või muusikaetenduste külastamine rikastab muusika kuulamise kogemust/elamust ja laiendab silmaringi ning kasvatab teadliku(ma)t kontserdikülastajat (järgitakse kontserdikülastaja hea käitumise tava).

Õppesisu

Osaoskus: **LAULMINE**

Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-, mängulaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma I kooliastme ühislaule: Eesti hümn, „Mu koduke”, „Tiliseb, tiliseb aisakell”, „Rongisõit”.

Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevade- ja riiklike tähtpäevadega. Tutvutakse laulu autoritega.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse julgelt, ilmekalt ja selge diktsiooniga. Arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega;

Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

Lauldakse *a cappella* ja saatega nii kogu klassiga kui ka üksi.

Tutvutakse laulupidude traditsiooniga.

Interpretatsioon. Mõtestatakse lauldava laulu sõnu, väljendamaks selle sisu ja meeleolu läbi erineva dünaamika ja tempo.

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat, sh kinnistades mõisteid: viis (meloodia), rütm, meetrum, löök, takt, taktijoon, lõpujoon, taktimõõt (2-osaline ja

3-osaline taktimõõt), noot (noodipea ja noodivars). Kinnistatakse rütme, rütmifiguure ja pausi

rütmisilpide abil TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, paus abil ning teadvustatakse neid laulmisel.

Noodist laulmine. Arvestatakse lauldes noodimärkidega (kordusmärgid, esimene ja teine lõpp, fermaat). Harjutatakse noodist laulusõnu lugema ja jälgima, vajadusel kasutatakse õppimise tõhustamiseks piktogramme.

Vorm. Kinnistatakse laule õppides mõisteid salm, refrään, eelmäng ja vahemäng.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Musitseerimisel kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse üksi või kogu klassiga. Väikekandle mängimisel kasutatakse esmaseid mänguvõtteid.

Kehapill. Kehapilli rakendatakse lihtsamates *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Rütmipillid. Musitseeritakse rütmipillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille lihtsamates *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Plaatpillid. Musitseeritakse plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille lihtsamates *ostinatodes*, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Väikekannel. Tutvutakse väikekandle esmaste mänguvõtetega, mida rakendatakse musitseerimisel.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Liikumistegevusi viiakse läbi nii üheskoos (kogu klassiga), kui ka üksi, mille käigus liigutakse ja tunnetatakse nii enda kui ka teiste kohalolekut ruumis.

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu.

Tutvutakse liikumise kaudu rütmide, rütmifiguuride ja pausiga
Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja
helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi või koos klassiga
Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingunigi eraldi
kui ka omavahel lõimitult.

Laulmine. Luuakse koos õpetajaga lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja *ostinato*'sid ning esitatakse
neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pausi,
õpitud astmeid ja vajadusel figuurnoote.

Liikumine. Improviseeritud liikumise kaudu väljendatakse muusikapala karakterit. Luuakse laulu
meeleoluga sobivad liigutused.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust suuliselt või muul looval
viisil.

Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autorite ametitega (helilooja ja luuletaja). Uue repertuaari
õppimisel tutvutakse autoritega.

Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti rahvalaule ja rahvapille. Tutvutakse erinevate eesti rahvapillidega
(kannel, hiiu kannel, löötpill, sarved, viled, torupill), neid eristatakse kuuldeliselt.

Vokaal- ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat. Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega (solist, ansambel,
koor).

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud
oskussõnavara.

Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.

1.3 Muusika 3. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: I	Klass: 3. KLASS	Tundide arv: 2 TUNDI NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused)		
<p>I kooliastme muusikaõppes on kesksel kohal musitseerimine – laulmine, pillimäng ja muusikaline liikumine. Laulmisega kujundatakse alus muusikatraditsioonide edasikandmisel. Lauldakse valdavalt ühehäälselt, <i>a cappella</i> ja saatega. Laulurepertuaari kaudu arendatakse õpilase emotsionaalset laulmist ja pingevaba hääle tekitamist. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.</p> <p>Pillimängus tutvutakse keha-, rütmi- ja plaatpillidega ning omandatakse väikekandle esmased õiged mänguvõtted. Pille mängitakse valdavalt kaasmängudes ja <i>ostinato</i>'des.</p> <p>Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusikaline liikumine hõlmab eelkõige laulumänge, samuti muusikažanre: marss, valss, polka. Liikumistegevustega tunnetatakse muusika temposid ja dünaamikat ning väljendatakse helikõrguste muutusi ja muusikapala karakterit.</p> <p>Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisoskuste kujundamine. Õpitakse tunnetama muusika karakterit ja meeleolu, arendatakse fantaasiat. Õpitakse eakohaselt iseloomustama kuulatud muusikateoseid muusikaliste oskussõnade ja loovate väljendusvahendite abil ning tutvutakse laulu või kuulatud muusikapala autori(te)ga.</p> <p>Omalooming on seotud lihtsate kaasmängude, <i>ostinato</i>'de, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, muusikalise liikumise, muusika visualiseerimise ja tekstide loomisega ning neis rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud		
<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none">1) tunneb rõõmu laulmisest ja pillimängust, omaloomingust ja muusikalisest liikumisest ning muusika kuulamisest;2) saab esmase ühislaulmise kogemuse ning pillimänguoskused;3) kuulab muusikat, enda ja kaaslaste muusikaesitusi ning avaldab selle kohta oma arvamust;4) katsetab musitseerimisel erinevaid muusika väljendusvahendeid;5) rakendab omandatud muusikateadmisi ja -oskusi muusikategevustes, sh muusikalist kirjaoskust (helivältsused, rütmid ja pausid): <p>2- ja 3-osaline taktimõõt; JO- ja RA-astmerida, JO-võti; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).</p>		

<p>Õpitulemused</p> <p>Osaoskus: <u>LAULMINE</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga üksi või koos klassiga 2) väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3) laulab eakohaseid laste- ja mängulaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule; 4) laulab-I kooliastme ühislaule „Lapsed, tupp“ (sõnad E. L. Wöhrmann) „Teele, teele, kurekesed“ (sõnad Fr. Kuhlbars), „Uhti, uhti, uhkesti“ (eesti rahvaviis / A. Piirikivi), „Emakesele“ (M. Härma / A. Oengo-Johanson) ning Eesti hümnid „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen); 5) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab seda lauldes. <p>Osaoskus: <u>PILLIMÄNG</u></p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rakendab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates <i>ostinato</i>’des ja/või kaasmängudes; 2) musitseerib väikekandlel/mini-süntesaatoril esmaseid mänguvõtteid kasutades; 3) mõistab muusikalise kirjaoskuse tähtsust ja rakendab muusikalist kirjaoskust võimalusel pillimängus. 	<p>Metoodilised soovitused</p> <p>LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga. Laulda <i>a cappella</i> ja saatega (kasutades erinevaid saatepille). Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes. Arendada mitmehäälsuse taju lisada laulule <i>ostinato</i>’sid ja kaasmänge. Tutvustada õpilastele eakohaselt mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse.</p> <p>Suunata õpilast: eristama laulusalme ja refrääni, lugema iseseisvalt noodist laulusõnu ja leidma noodist laulu autorite nimed; arvestama õpitud noodimärkidega.</p> <p>PILLIMÄNG- Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel. Väikekandle õppimisel omandatakse esmased mänguvõtted, mida rakendatakse lihtsamate palade ja kaasmängude mängimisel.</p>
---	--

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) väljendab muusika sisu ja karakterit liikumise kaudu üksi või rühmas;
- 2) kasutab liikumisel muusika väljendusvahendeid;

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) rakendab omaloomingus muusika väljendusvahendeid (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika);
- 2) loob lihtsaid rütmilis-meloodilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel;
- 3) loob lõpetaja abiga lihtsamaid tekste (liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) väljendab muusika meeleolu kunstitöödes;

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suuliselt või muul looval viisil;
- 2) kirjeldab, iseloomustab ning võrdleb kuulatava laulu või muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara ning muusika väljendusvahendeid;

Musiteerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi (rütm, dünaamika, tempo jne).

Plaatpillide mänguvõtete omandamisel, meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

MUUSIKALINE LIIKUMINE- Luua liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides.

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele.

Liisusalmide ja laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriimi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm.

3) eristab ja iseloomustab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat, sh muusikažanre (marss, valss, polka);

4) eristab kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldab neid.

MUUSIKA KUULAMINE- Muusika kuulamisel tutvus- tatakse õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid.

I kooliastmes kujunevad õpilaste muusika kuulamisoskused. Õpilasel kujuneb muusika kuulamise repertuaar, mida ta oskab ära tunda ja seostada õpitud teemaga. Oluline on muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel.

Kontsertide või muusikaetenduste külastamine rikastab muusika kuulamise kogemust/elamust ja laiendab silmaringi ning kasvatab teadliku(ma)t kontserdikülastajat (järgitakse kontserdikülastaja hea käitumise tava).

Õppesisu

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Lauldakse eakohaseid laste-ja mängulaule, regilaule, eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma I kooliastme ühislause: Eesti hümn, „Lapsed tuppa”, „Uhti, uhti uhkesti”, „Teele, tee, kurekesed”, „Emakesele”. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega, vaba tooni ja selge diktsiooniga. Laulmisel arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega;

Laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

Lauldakse *a cappella* ja saatega nii koos teistega kui ka üksi. Tutvutatakse laulupidude traditsiooniga.

Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempo.

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat. Kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja

pausi ning õpitakse uusi rütme, rütmifiguure rütmisilpide TI-RI-TI-RI, TAI-RI abil ning poolpaus,

tervetaktpaus ning teadvustatakse neid laulmisel.

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi või kõik koos. Muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng, muusikaline liikumine) kasutatakse omaloomingus nii eraldi kui ka omavahel lõimitult.

Laulmine. Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, rütmijärgnevusi ja *ostinato*'sid ning esitatakse neid keha-, rütmi- ja plaatpillidel. Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või muul looval viisil.

Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega. Tutvutakse valikuliselt erinevate heliloo jatega, näiteks Gustav Ernesaks, Miina Härma, Wolfgang Amadeus Mozart jne.

Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldot. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldatakse neid.

Vokaalmuusika ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat. Tutvutakse erinevate esituskoosseisudega. Eristatakse kuuldeliselt muusikažanre (marss, valss, polka).

Kontsert. Korratatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid.

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.

1.4 Muusika 4. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 4. KLASS	Tundide arv: 2 TUNDI NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus		
<p>Muusikatunnis lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega ühehäälselt. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist.</p> <p>Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Suunatakse kuulama pillide tämbrilisi omadusi ja nende kokkusobivust koosmängus.</p> <p>Arendatakse rütmi- ja plaatpillide, väikekandle, võimalusel ka teiste pillide mängimise oskust ja vilumust.</p> <p>Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada.</p>		

Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisoskuste kinnistamine. Muusika kuulamisel tutvutakse eesti ja teiste rahvaste muusikaga, erinevate muusikažanritega ja muusikainstrumentidega. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsidis ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Omalooming võimaldab omandatud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, loovalt katsetada ning rakendada uutes olukordades (kaasmängud, *ostinato*'d, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, iseseisvad muusikapalade jne). Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu nii iseseisvast kui ka ühisest muusikategevusest ja väärtustab musitseerimist;
- 2) teadvustab ja hindab oma muusikavõimeid, arendab neid muusikategevustes;
- 3) kuulab Eesti ja teiste rahvaste muusikat ning arutleb muusika üle;
- 4) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse, põhjendab ning analüüsib oma arvamusi ja valikuid;
- 5) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulupidu;
- 6) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ning suhtub lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse;
- 7) leiab muusikainfot eri teabeallikatest ning käitub vastutustundlikult virtuaalmaailmas;
- 8) väärtustab loojat ja loomingut ning on teadlik autoriõigusest;
- 9) väärtustab teadmisi ja oskusi muusikategevustes, rakendades muusikalist kirjaoskust (helivältsused, rütmifiguurid ja pausid:

taktimõõdud 2/4, 3/3, 4/4, C ja eeltakt;

duur-, moll-helilaad; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamisega
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehäälsid laule ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ühislaulmist, laulab II kooliastme ühislaulu, „Püha öö“ (F. Gruber / J. Mohr, tõlkinud K. A. Hermann) ning peast Eesti Vabariigi hümnid „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);

Metoodilised soovitused

LAULMINE

Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse. Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga. Selgitada õpilastele häälehoidu häälemurde perioodil. Laulda *a cappella* ja saatega (kasutades erinevaid saatepille). Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes. Arendada mitmehäälsuse tajut lisades laulule *ostinato*'sid ja kaasmänge.

- 4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel kuulajana ning analüüsib eakohaselt kogetut suuliselt;
- 5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust.

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) jätkab I kooliastmes omandatud pillimänguoskuste arendamisega ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);
- 2) musitseerib väikekandlel või muul meloodiapillil, kasutades õpitud mänguvõtteid; rakendab pillimängus digivõimalusi;
- 3) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) tunnetab ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid
- 2) rakendab liikumises muusikateadmisi

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) julgeb loomeideedega katsetada;
- 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;
- 3) loob õpetaja abiga muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);

Tutvustada õpilastele eakohaselt mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse. Suunata õpilast järgima laulu vormi arvestades õpitud noodimärke.

PILLIMÄNG

Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega. Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel. Väikekandle õppimisel süvendada õpitud mänguvõtteid ning omandada uusi. Musitseerimisel kasutada erinevaid rakendusi. Musitseerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid. Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Luaa liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine. Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides. Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

MUUSIKALINE OMALOOMING

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele. Laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriimi. Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm.

4) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat, kasutades õpitud muusika oskussõnavara;
- 2) tunneb ja eristab eesti rahvapille;
- 3) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike;
- 4) eristab kuuldeliselt erinevaid pillirühmi
- 5) analüüsib külalastatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult; jagab kogemusi kaaslastega.

MUUSIKA KUULAMINE

Muusika kuulamisel tutvustatakse õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid. Pöörata tähelepanu eesti kultuuriloole ja juubeleid tähistavatele eesti heliloojatele.

II kooliastmes on olulisel kohal õpilaste muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel.

Eesti rahvamuusika tutvustamisel (4.-5. klassis) suunata õpilasi kirjeldama ja iseloomustama rahvalaulu liike ning eristama kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille. Traditsioonilise rahvamuusika esituste kõrval kuulata ka selle tänapäevaseid töötusi.

Hääle- ja kooriliikide teema loob seose laulupeo ajateljega. Esmalt tutvustada õppijatele hääleliike, tuues näiteid eesti tuntud lauljatest. Kooriliikide õpetamisel rääkida neisse kuuluvaist hääleliikidest. Tutvustada koolis tegutsevaid koolikoore ja suunata õpilasi reflekteerima enda laulupeokogemust.

Instrumentaalmuusika teemas on fookus pillide tutvustamise. Suunata õpilasi teadlikumalt iseloomustama ja eristama pillide tämbrit ja kuju ning liigitama pille pillirühmadesse, samuti eristama erinevaid orkestriliike. Kuulamisnäiteid tuua ka eesti interpretide ja orkestrite esituses.

Muusika kuulamise teemasid saab käsitleda aktiivõppemeetodite ja muude praktiliste tööde kaudu. Suunata õpilasi õppeprotsessis infot otsima ja kriitiliselt hindama leitud teabe usaldusväärsust, koostööd tegema digikeskkondades, uut sisu looma ja probleemile lahendusi leidma. Kujundada õpilastes kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse (sh tehisintellekti) ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu

Osaoskus: **LAULMINE**

Repertuaar. Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehäälsid laule ning teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma II kooliastme ühislaulu „Püha öö” ning peast Eesti hümnit. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega. Tutvutakse laulu autoritega.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Lauldakse *a cappella* ja saatega nii kooris kui ka üksi. Jätkatakse tutvumist laulupeo traditsiooniga. Arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega, laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot.

Muusikaline kirjaoskus. Kinnistatakse laulu õppimist toetavat muusikateooriat. Õpitakse uusi rütme, rütmifiguure rütmisilpide TI, (kaheksandikpaus), TI-TI-RI, TI-RI-TI,

TA-I-TI, TA-A-A-A abil ning teadvustatakse neid laulmisel.

Selgitatakse taktimõõdu kahe numbri tähendust. Tutvutakse 4-osalise taktimõõdu (C) ja eeltaktiga.

Relatiivsed astmed ja astmemudelid. Seostatakse JO- ja RA-astmerida duur- ja moll-helilaadi ja kolmkõladega. Eristatakse helilaade kõlaliselt (duur ja moll).

Absoluutsed helikõrgused. Tutvutakse noodinimetustega (c-d-e jne). Paigutatakse noodid noodijoonestikule viulivõtme abil.

Noodist laulmine. Harjutatakse laulusõnu jälgima ning neid noodist laulma, järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Laulmisel arvestatakse õpitud noodimärkidega.

Vorm. Teadvustatakse õpitavate laulude vormi läbi õpitud mõistete. Tutvutakse 1-, 2- ja 3-osalise lihtvormiga.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Musitseerimisel kasutatakse teadlikult uusi rütme ja rütmifiguure lisaks õpitudele.

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii ansambelis kui ka üksi.

Noodist mängimisel rakendatakse figuurnootide süsteemi.

Väikekandle või mini-süntesaatori-mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid.

Kehapill. Rakendatakse kehapilli *ostinatodes*, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Rütmipillid. Mängitakse oma koolis olevatel rütmipillidel, kasutades rütmipillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Plaatpillid. Mängitakse oma koolis olevate plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Väikekannel. Mängitakse väikekandelil kasutades õpitud mänguvõtteid.

Klaviatuur. Seostatakse absoluutseid helikõrgusi (tähtnimetusi) kindlate asukohtadega klaviatuuril ja mängitakse lihtsamaid meloodiaid klaviatuuril (klaveril, süntesaatoril, erinevatel digitaalsetel rakendustel jne).

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Tutvutakse liikumise kaudu uute rütmide ja rütmifiguuridega ja pausidega (TI, kaheksandikpaus, TI-TI-RI, TI-RI-TI, TA-I-TI, tervenoot, tervepaus). Tunnetatakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu

Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Vaadatakse ja kuulatakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi.
Laulmine. Luuakse lihtsamaid tekste ja esitatakse neid musitseerides, rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.
Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja *ostinato*'sid ning esitatakse neid üksi või rühmas. Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Väikekandlil esitatakse omaloomingut, kasutades õpitud mänguvõtteid.
Liikumine. Väljendatakse muusikapala karakterit improviseeritud liikumise kaudu. Luuakse rütmimängudele uusi liigutusi.
Digivahendid. Tutvutakse erinevate digitaalsete rakendustega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või muul looval viisil.

Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega.

Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldot. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldatakse neid.

Vokaal- ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat ja esituskoosseise. Kuulatakse ja võrreldakse hääle- ja kooriliike. Kuulatakse erinevaid pillirühmi ja eristatakse neid kõla ja välimuse järgi.

Kontsert. Korratatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Kirjeldatakse külastatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult. Tutvutakse Eesti ooperiteatritega (Rahvusoper Estonia ja teater Vanemuine).

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt, kasutades õpitud oskussõnavara.

1.5 Muusika 5. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 5. KLASS	Tundide arv: 1 TUND NÄDALAS
<p>Õppeaine kirjeldus: Muusikatunnis lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega ühehäälselt. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist. Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Suunatakse kuulama pillide tämbriilisi omadusi ja nende kokkusobivust koosmängus. Arendatakse rütmi- ja plaatpillide, väikekandle, võimalusel ka teiste pillide mängimise oskust ja vilumust. Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada. Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisioskuste kinnistamine. Muusika kuulamisel tutvutakse eesti ja teiste rahvaste muusikaga, erinevate muusikažanritega ja muusikainstrumentidega. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsidis ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes. Omalooming võimaldab omandatud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, loovalt katsetada ning rakendada uutes olukordades (kaasmängud, <i>ostinato</i>'d, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, iseseisvad muusikapalade jne).</p>		

Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu nii iseseisvast kui ka ühisest muusikategevusest ja väärtustab musitseerimist;
- 2) teadvustab ja hindab oma muusikavõimeid, arendab neid muusikategevustes –laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises;
- 3) kuulab Eesti ja teiste rahvaste muusikat ning arutleb muusika üle;
- 4) osaleb muusikaloomes, katsetab oma ideid erinevates muusikategevustes ja sobivates digikeskkondades, on püsiv lahendusi otsides;
- 5) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse, põhjendab ning analüüsib oma arvamusi ja valikuid;
- 6) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulupidu;
- 7) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ning suhtub lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse;
- 8) leiab muusikainfot eri teabeallikatest ning käitub vastutustundlikult virtuaalmaailmas;
- 9) väärtustab loojat ja loomingut ning on teadlik autoriõigusest;
- 10) väärtustab teadmisi ja oskusi muusikategevustes, rakendades muusikalist kirjaoskust (helivältsed, rütmifiguurid ja pausid):

taktimõõdud 2/4, 3/3, 4/4, C ja eeltakt;

duur-, moll-helilaad; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

Õpitulemused

Metoodilised soovitused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab loomuliku kehahoiu, hingamisega;
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehäälsed laule ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ühislaulmist, laulab II kooliastme ühislaule: „Eesti lipp“ (E. Võrk / M. Lipp), „Meil aiaäärne tänavas“ (eesti rahvalaul / L. Koidula) ja peast Eesti Vabariigi hümnini „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);

LAULMINE

Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse.

Laulmisel ja hääle arendamisel pööra tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes väljendusrikkalt vaba tooni, selge diktsiooni ja võimalikult puhta intonatsiooniga. Selgitada õpilastele häälehoidu häälemurde perioodil.

Laulda *a cappella* ja saatega (kasutades erinevaid saatepille).

Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes.

Arendada mitmehäälsuse taju, lisada laulule *ostinato*’sid ja kaasmänge.

- 4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;
5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) süvendab varasemalt omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);
- 2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades väikekandlel või muul meloodiapillil, kasutades õpitud mänguvõteteid; rakendab pillimängus digivõimalusi;
- 3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumentidega;
- 4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;
- 2) rakendab liikumises muusikateadmisi.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) julgeb loomeideedega katsetada;

Tutvustada õpilastele eakohaselt mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse. Suunata õpilast järgima laulu vormi arvestades õpitud noodimärke.

PILLIMÄNG

Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega.

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtete ja ning rakendades neid musitseerimisel.

Väikekandle õppimisel süvendada õpitud mänguvõteteid ning omandada uusi.

Musitseerimisel kasutada ka rakendusi.

Musitseerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid, seostades need nootide asukohaga noodijoonestikul ja/või klaviatuuril.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

Suunata õpilasi pöörama tähelepanu pillide korrashoiule

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides. Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Rakendada aktiivõppemeetodid: paaris- ja rühmatöö ettevalmistamine ja esitamine, laulu- ja ringmängudes osalemine üksi ja kaaslastega.

Võimaluse korral tantsida eesti ja teiste maade rahvatantse.

MUUSIKALINE OMALOOMING

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele.

Laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriimi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm.

- 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või *ostinato*'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;
- 3) loob muusikale lihtsaid tekste õpetaja abiga (regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

1. kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;
- 2) tunneb eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;
- 3) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;
- 4) eristab kuuldeliselt erinevaid orkestriliike ja nende pillirühmi
- 5) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;
- 6) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.

MUUSIKA KUULAMINE

Muusika kuulamisel on oluline tutvustada õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid. Pöörata tähelepanu eesti kultuuriloole ja juubeleid tähistavatele eesti heliloojatele.

II kooliastmes on olulisel kohal õpilaste muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel, kus õppijaid suunatakse teadlikumalt leidma uusi märksõnu muusika väljendusvahendite iseloomustamiseks.

Eesti rahvamuusika tutvustamisel (4.-5. klassis) suunata õpilasi kirjeldama ja iseloomustama rahvalulu liike ning eristama kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille. Traditsioonilise rahvamuusika esituste kõrval kuulata ka selle tänapäevaseid töötusi. **Laulupidude traditsioon**, teekond läbi aja, mis võimaldab teha ülevaate heliloojate Aleksander Kunileid, Karl August Hermann, Miina Härma, Gustav Ernesaks, Veljo Tormis, Rene Eespere, Alo Mattiisen, Olav Ehala, Rasmus Puur, Pärt Uusberg jt loomingu näitel.

Eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus. Heliloojate omavahelist seotuse ja vastastikuse mõju selgitamine

Hääle- ja kooriliikide teema loob seose laulupeo ajateljega. Esmalt tutvustada õppijatele hääleliike, tuues näiteid eesti tuntud lauljatest. Kooriliikide õpetamisel rääkida neisse kuuluvaist hääleliikidest.

Instrumentaalmuusika teemas suunata õpilasi liigitama pille pillirühmadesse, samuti eristama erinevaid orkestriliike. Kuulamisnäiteid tuua ka eesti interpretide ja orkestrite esituses.

Muusika kuulamise teemasid saab käsitleda aktiivõppemeetodite ja muude praktiliste tööde kaudu. Suunata õpilasi õppeprotsessis infot otsima ja kriitiliselt hindama leitud teabe usaldusväärsust, koostööd tegema digikeskkondades, uut sisu looma ja probleemile lahendusi leidma. Kujundada õpilastes kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse (sh tehisintellekti) ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, eristades neid üksteisest. Jätkatakse teiste rahvaste laulude laulmist. Lauldakse II kooliastme ühislaulu ning õpitakse peast laulma Eesti hümnid. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse *a cappella* ja saatega nii kooris, kui ka üksi, Tutvustatakse laulupeo traditsiooni. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega, laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot. Tutvustatakse erinevaid itaaliakeelseid tempotermineid.

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat. Kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Kinnistatakse taktimõõdu kahe numbri tähendust.

Absoluutsed helikõrgused. Kinnistatakse tähtnimetusi (c-d-e jne). Paigutatakse noodid noodijoonestikule viiulivõtme abil. Tutvustatakse erinevaid

alteratsioonimärke: dies, bemoll, bekarr # b ḅ .

Noodist laulmine. Lauldes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Laulmisel arvestatakse õpitud noodimärkidega.

Vorm. Teadvustatakse ja kinnistatakse õpitavate laulude vormi.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii ansambelis kui ka üksi.

Noodist mängimisel toetatakse absoluutsele noodisüsteemile või figuurnoodi süsteemile.

Väikekandle mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid.

Kehapill. Rakendatakse kehapilli *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Rütmipillid. Mängitakse rütmipillidel, kasutades rütmipillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Plaatpillid. Mängitakse oma koolis olevate plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Väikekannel. Mängitakse väikekandel, kasutades õpitud mänguvõtteid.

Klaviatuur. Paigutatakse absoluutseid helikõrgusi (tähtnimetusi) klaviatuurile (klaver, erinevad rakendused) ja mängitakse lihtsamaid meloodiaid klaviatuuril. Samuti kasutatakse klaviatuuril figuurnoote.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Tajutakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu

Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Vaadatakse ja kuulatakse ühiselt erinevaid eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega. Luuakse iseseisvalt rütmilis-meloodilisi improvisatsioone.

Laulmine. Luuakse erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja *ostinatosid* ning esitatakse neid üksi või rühmas.

Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Väikekandel või klahvpillil esitatakse omaloomingut, kasutades õpitud mänguvõtteid.

Liikumine. Väljendatakse muusikapala karakterit improviseeritud liikumise kaudu. Luuakse rütmimängudele uusi liigutusi.

Digivahendid. Katsetatakse omaloomingut erinevate rakendustega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või muul looval viisil.

Autorid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega.

Eesti rahvamuusika. Kuulatakse eesti rahvamuusikat ja kirjeldatakse ning iseloomustatakse kuuldu. Eristatakse kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille ning kirjeldatakse neid.

Tutvutakse rahvalaulu liikidega ja erinevate rahvatantsudega. Kuulatakse erinevaid pärimusmuusika töötlusi.

Vokaal- ja instrumentaalmuusika. Eristatakse kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat ning erinevaid esituskoosseise.

Kuulatakse ja võrreldakse hääle- ja kooriliike. Tutvustatakse kodukoha ja Eesti erinevaid koore ja dirigente. Tutvustatakse erinevaid orkestriliike ja nende pillirühmi.

Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult.

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse kogetud muusikaelamust eakohaselt

1.6 Muusika 6. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: II	Klass: 6. KLASS	Tundide arv: 1 TUND NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus: Muusikatunnis lauldakse <i>a cappella</i> ja saatega ühehäälselt. Ühislauluvarasse kuuluvad laulud, mis seovad erinevaid põlvkondi ja kannavad edasi ühislaulmise traditsiooni säilimist. Pillimänguuskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Suunatakse kuulama pillide tämbrilisi omadusi ja nende kokkusobivust koosmängus. Arendatakse rütmi- ja plaatpillide, väikekandle, võimalusel ka teiste pillide mängimise oskust ja vilumust. Muusikalise liikumise kaudu arendatakse õpilastes julgust end vabalt väljendada.		

Muusika kuulamises on oluline muusika kuulamisoskuste kinnistamine. Muusika kuulamisel tutvutakse eesti ja teiste rahvaste muusikaga, erinevate muusikažanritega ja muusikainstrumentidega. Muusikat kuulates arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtsustub muusika oskussõnade kasutamine muusikapalasis analüüsidis ning oma arvamuse põhjendamine vestlustes.

Omalooming võimaldab omandatud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, loovalt katsetada ning rakendada uutes olukordades (kaasmängud, *ostinato*'d, rütmilis-meloodilised improvisatsioonid, iseseisvad muusikapalade jne).

Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Õpilane:

- 1) tunneb rõõmu nii iseseisvast kui ka ühisest muusikategevusest ja väärtustab musitseerimist;
- 2) teadvustab ja hindab oma muusikavõimeid, arendab neid muusikategevustes –laulmises, pillimängus, omaloomingus ja muusikalises liikumises;
- 3) kuulab Eesti ja teiste rahvaste muusikat ning arutleb muusika üle;
- 4) osaleb muusikaloomes, katsetab oma ideid erinevates muusikategevustes ja sobivates digikeskkondades, on püsiv lahendusi otsides;
- 5) suhtub lugupidavalt enda ja kaaslaste loomingusse, põhjendab ning analüüsib oma arvamusi ja valikuid;
- 6) mõistab enda seotust Eesti kultuuripärandiga ja väärtustab laulupidu;
- 7) märkab ja teadvustab kultuurilist mitmekesisust ning suhtub lugupidavalt eri rahvuskultuuridesse;
- 8) leiab muusikainfot eri teabeallikatest ning käitub vastutustundlikult virtuaalmaailmas;
- 9) väärtustab loojat ja loomingut ning on teadlik autoriõigusest;
- 10) väärtustab teadmisi ja oskusi muusikategevustes, rakendades muusikalist kirjaoskust (helivältsed, rütmifiguurid ja pausid:

taktimõõdud 2/4, 3/3, 4/4, C ja eeltakt;

duur-, moll-helilaad; muusikalised oskussõnad vastavalt valitud teemadele).

Õpitulemused:

Metoodilised soovitused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab hääle isikupära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamisega
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, ühehäälseid laule ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ühislaulmist, laulab II kooliastme ühislaulu: „Kui Kungla rahvas“ (K. A. Hermann / Fr, Kuhlbars), „Majakene

LAULMINE

Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse.

Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes väljendusrikkalt vaba tooni, selge diktsiooni ja võimalikult puhta intonatsiooniga.

Selgitada õpilastele häälehoidu häälemurde perioodil.

Laulda *a cappella* ja saatega (kasutades erinevaid saatepille).

Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes.

mere ääres“ (Ü. Vinter / E. Vetemaa) ja peast Eesti Vabariigi hümnini „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);
4) osaleb laulupeotraditsiooni edasikandmisel kuulajana ning analüüsib kogetut suuliselt ja kirjalikult;
5) rakendab lauldes muusikalist kirjaoskust

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi ning mängib keha-, rütmi- ja plaatpille (valdavalt kaasmängudes);
- 2) musitseerib muusikateadmisi ja -oskusi kasutades väikekandlel või muul meloodiapillil; rakendab pillimängus digivõimalusi;
- 3) seostab absoluutseid helikõrgusi noodipildis klaviatuuri ja/või õpitava muusikainstrumendiga;
- 4) rakendab muusikalist kirjaoskust musitseerides üksi ja erinevates pillikoosseisudes.

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) tunnetab, analüüsib ja väljendab liikumise kaudu muusika väljendusvahendeid (meloodia, dünaamika, tempo, muusikavorm) üksi ja/või rühmas;
- 2) rakendab (võimalusel) liikumises muusikateadmisi.

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) julgeb loomeideedega katsetada; on lahendusi otsides püsiv ja järjekindel;

Arendada mitmehäälsuse taju, lisada laulule *ostinato*’sid ja kaasmänge. Tutvustada õpilastele eakohaselt mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse. Suunata õpilast järgima laulu vormi arvestades õpitud noodimärke.

PILLIMÄNG

Kaasmängude loomiseks tutvuda eelnevalt kehapilli erinevate helide tekitamise võimalustega.

Pillimängus kasutatakse koolis olevaid pille, tutvudes eelnevalt õigete mänguvõtetega ning rakendades neid musitseerimisel.

Väikekandle õppimisel süvendada õpitud mänguvõtteid ning omandada uusi.

Musitseerimisel kasutada ka rakendusi.

Musitseerimisel rakendada õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid, seostades need nootide asukohaga noodijoonestikul ja/või klaviatuuril.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppemeetodeid: paaris- ja rühmatööd jt.

Suunata õpilasi pöörama tähelepanu pillide korrashoiule ning plokkflöödi hooldamisele ja puhastamisele.

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Luaa liikumistegevusteks tingimused, milles areneks õpilaste ruumitunnetus ning enda keha ja liikumise tajumine, suunates neid seeläbi liikudes end vabalt väljendama.

Imiteerida erinevaid rütme plaksutades, jalgadega (marssides, trampides vm) või muul moel kehapillil mängides.

Tunnetada erinevate muusikaliste näidete abil muusika temposid ja dünaamikat ning väljendada helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

MUUSIKALINE OMALOOMING

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele.

Laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algrüümi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digirakendustel jm

- 2) loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge või ostinato'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel ning digivahenditel; esitleb neid üksi või rühmas;
- 3) loob muusikale lihtsaid tekste (regivärsse, laulusõnu jne);
- 4) loob muusikateadmisi ja -oskusi rakendades üksi ja/või rühmas lihtsa instrumentaalpala, esitab seda.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) kirjeldab ja analüüsib kuulatud muusikat muusika oskussõnavara ja kirjaoskust kasutades;
- 2) tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu liike, rahvapille ja -tantse, teab oma kodukoha ja Eesti rahvamuusika sündmusi;
- 3) kuulab ning võrdleb hääle- ja kooriliike; tunneb kodukoha koore ja dirigente ning tuntumaid Eesti koore;
- 4) eristab kuuldelselt sümfooniaorkestri pille ja pillirühmi;
- 5) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule ja nähtule hinnangu ning jagab kogemusi kaaslastega;
- 6) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust.

MUUSIKA KUULAMINE

Muusika kuulamisel on oluline tutvustada õppijatele nii klassikalise kui ka kaasaegse helikeelega heliloojate loomingut, samuti eesti heliloojate teoseid. Pöörata tähelepanu eesti kultuuriloole ja juubeleid tähistavatele eesti heliloojatele.

II kooliastmes on olulisel kohal õpilaste muusikaalase sõnavara rikastamine muusika analüüsimisel, kus õppijaid suunatakse teadlikumalt leidma uusi märksõnu muusika väljendusvahendite iseloomustamiseks.

Eesti rahvamuusika tutvustamisel (4.-5. klassis) suunata õpilasi kirjeldama ja iseloomustama rahvalulu liike ning eristama kõla ja välimuse järgi eesti rahvapille. Traditsioonilise rahvamuusika esituste kõrval kuulata ka selle tänapäevaseid töötlusi.

Hääle- ja kooriliikide teema loob seose laulupeo ajateljega. Kooriliikide õpetamisel rääkida neisse kuuluvaist hääleliikidest. Tutvustada koolis tegutsevaid koolikoore ja suunata õpilasi reflekteerima enda laulupeokogemust.

Instrumentaalmuusika teemas on fookus pillide tutvustamisel. Suunata õpilasi teadlikumalt iseloomustama ja eristama pillide tämbrit ja kuju ning liigitama pille pillirühmadesse, samuti eristama erinevaid orkestriliike. Kuulamisnäiteid tuua ka eesti interpretide ja orkestrite esituses.

Muusika kuulamise teemasid saab käsitleda aktiivõppemeetodite ja muude praktiliste tööde kaudu. Suunata õpilasi õppeprotsessis infot otsima ja kriitiliselt hindama leitud teabe usaldusväärsust, koostööd tegema digikeskkondades, uut sisu looma ja probleemile lahendusi leidma. Kujundada õpilastes kriitilist suhtumist infotehnoloogiasse (sh tehisintellekti) ja meedia loodud keskkonda.

Õppesisu

Osaoskus: **LAULMINE**

Repertuaar. Lauldakse eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, eristades neid üksteisest. Jätkatakse teiste rahvaste laulude laulmist. Lauldakse II kooliastme ühislaulu ning õpitakse peast laulma Eesti hümnid. Repertuaari valikul arvestatakse eesti rahvakalendri tähtpäevadega ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse *a cappella* ja saatega nii kooris, kui ka üksi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni. Lauldakse loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Arvestatakse õpilase võimekuse ja eripäradega, laulude valikul arvestatakse laste kõne mõistmise taset ning võimalikke hääldeprobleeme.

Interpretatsioon. Väljendatakse lauldes muusika sisu ja meeleolu, kasutades erinevat dünaamikat ja tempot. Tutvustatakse erinevaid itaaliakeelseid tempotermineid.

Muusikaline kirjaoskus. Täiendatakse juba õpitud laulu õppimist toetavat muusikateooriat. Kinnistatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Noodipikkuste silpnimetused kinnistatakse noodivältustega (TA-veerandnoot jne).

Kinnistatakse taktimõõdu kahe numbriga tähendust.

Absoluutsed helikõrgused. Kinnistatakse tähtnimetusi (c-d-e jne). Paigutatakse noodid noodijoonestikule viiulivõtme abil. Tutvustatakse erinevaid alteratsioonimärke: dies, bemoll, bekarr # b ḅ .

Noodist laulmine. Lauldes järgitakse rütmi ja meloodia liikumist. Laulmisel arvestatakse õpitud noodimärkidega.

Vorm. Teadvustatakse ja kinnistatakse õpitavate laulude vorm.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Musitseerimisel kasutatakse õpitud rütme, rütmifiguure ja pause. Noodist mängimisel kinnistatakse absoluutset noodisüsteemi.

Keha-, rütmi- ja plaatpille mängitakse nii ansambelis kui ka üksi.

Väikekandle mängimisel kasutatakse õpitud mänguvõtteid.

Kehapill. Rakendatakse kehapilli *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes, kasutades õpitud rütme.

Rütmipillid. Mängitakse rütmipillidel, kasutades pillide õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse rütmipille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes.

Plaatpillid. Mängitakse plaatpillidel, kasutades õigeid mänguvõtteid. Rakendatakse plaatpille *ostinato*'des, kaas-, eel- ja/või vahemängudes. Esitatakse plaatpillidel meloodiaid, kinnistades absoluutset noodisüsteemi ja rakendades figuurnoodisüsteemi.

Väikekannel. Mängitakse väikekandelil kasutades õpitud mänguvõtteid.

Klaviatuur. Paigutatakse absoluutsed helikõrgused (tähtnimetused) klaviatuurile (klaver, erinevad rakendused) ja mängitakse lihtsamaid meloodiaid.

Lisaks kasutatakse figuurnoote.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusika väljendusvahendite tunnetamine liikumise kaudu. Kinnistatakse liikumise kaudu õpitud rütme, rütmifiguure ja pause.

Tajutakse muusika erinevaid temposid ja väljendatakse dünaamika ja helikõrguste muutusi liikumise kaudu.

Eesti laulu- ja ringmängud ning rahvatantsud. Teiste maade rahvatantsud. Kuulatakse ja vaadatakse eesti laulu- ja ringmänge, tutvudes laulumängu sisu ja pärimusliku traditsiooniga. Tutvutakse valikuliselt erinevate maade rahvatantsudega.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi nii eraldi kui ka omavahel lõimitult. Luuakse iseseisvalt rütmilis-meloodilisi improvisatsioone.

Laulmine. Luuakse erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge, *ostinato*'sid ning muusikapalu, mida esitatakse üksi või rühmas.

Omaloomingut luues rakendatakse õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi. Väikekandelil esitatakse omaloomingut, kasutades õpitud mänguvõtteid.

Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakendustega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamusi ning avaldatakse nende kohta arvamust eakohaselt suuliselt või kirjalikult muusika oskussõnavara kasutades või muul looval viisil.

Autorid. Tutvutakse valikuliselt (nt eesti heliloojad, õpitava maa helilooja(d)) kuulatud heliteose autori loometegevusega.

Tutvutakse muusikateose interpreteerimisvõimalustega (töötlus, orkestratsioon, remiks, kaver).

Euroopa rahvaste muusika. Tutvutakse valikuliselt Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Poola, Saksamaa, Austria, Suurbritannia, Venemaa muusikatraditsioonidega. Arutelude ja vestluste käigus võrreldakse õpitud rahvaste muusikat eesti rahvamuusikaga.

Eesti heliloojate põlvkondlik järjepidevus erinevate heliloojate loomingu näitel.

Kontsert. Kinnistatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Analüüsitakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt/kirjalikult, antakse kuuldule ja nähtule hinnang ning jagatakse kogemusi kaaslastega.

Muusika väljendusvahendid. Kirjeldatakse ja analüüsitakse kogetud muusikaelamust õpitud oskussõnavara kasutades.

1.7 Muusika 7. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 7. KLASS	Tundide arv: 1 TUND NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus III kooliastmes on tähelepanu keskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Muusikatunnis lauldakse ühehäälselt. Jätkatakse õpilaste vokaalsete võimete arendamist vastavalt õpilase võimekusele ja eripäradele. Repertuaari kuuluvad Eesti ja teiste rahvaste laulud ning kooliastme ühislaulud. I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Omandatakse akustilise kitarriga või klahvpilli esmased mänguvõtted. Rakenda -takse figuurnootide süsteemi nii klahvpillidel kui ka plaatpillidel. Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitluga. Muusika kuulamisel on keskmes muusika mõtestamine ja tõlgendamine. Jätkatakse Eesti muusika tundmaõppimist ning tutvutakse ka erinevate muusikakultuuride ja rahvaste muusikaga. Muusika analüüsimisel ja tõlgendamisel kasutatakse muusika oskussõnu ning luuakse seoseid erinevate kunstiliikide ja õppeainete vahel. Muusikaline omalooming võimaldab omandatud teadmiste ja oskustega, sh muusikalise kirjaoskusega eksperimenteerida ning rakendada neid kaasmängudes, saadetes, rütmilis-meloodilistes improvisatsioonides ja (digi)kompositsioonides jm. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil. Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh muusikaliselt andekate) õpilaste võimete arendamisele.		

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) huvitub muusikast kui kunstiliigist ning väärtustab seda;
- 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel;
- 3) osaleb musitseerimises: tegutseb nii üksi kui ka koos teistega;
- 4) arendab loomeideid muusikalise eneseväljenduse kaudu;
- 5) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
- 6) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;
- 7) tegutseb eetiliselt ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkondadesse;
- 8) valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d);
- 9) mõistab, kuidas huvi muusika vastu ning muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab ühehäälsid laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab III kooliastme ühislaulu: „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L.Koidula), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu) ja peast Eesti Vabariigi hümnid „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);
- 4) teadvustab ja väärtustab Eesti laulupidude traditsiooni;
- 5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Metoodilised soovitused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse
Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga.
Suunata õpilast laulmisel järgima häälehoidu häälemurdeperioodil.
Laulda *a cappella* ja saatega.
Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes.
Arendada mitmehäälsuse taju laulda lisades laulule *ostinato*’sid ja kaas mängu. Tutvustada õpilastele eakohaseid mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse.

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille või väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;
- 2) musitseerib akustilisel kitarril või klahvpillil esmaseid mänguvõtteid kasutades;
- 3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.
- 4) soovi korral osaleb koolibändis

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit
- 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rüh- mas kaasmänge, rütmilis- meloodilisi im- provisatsioone, (digi)kompositsioone jm;
- 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalset keskkondi kasutades;
- 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm);
- 4) analüüsib enda loomingut ning annab sellele hinnangu;

PILLIMÄNG-

Rakendada ja kinnistada I ja II kooliastmes omandatud muusikalist kirjaoskust.

Omandada esmased mänguvõtte kitarril ja/või ukulelel, rakendades neid musitseerimisel.

Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid/figurnoote.

Musitseerimisel kasutada erinevaid rakendusi.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppe- meetodeid: paaris- ja rühmatööd jt

Leida koolis ansamblimängu harrastamise võimalusi, toetamaks õpilaste huvi pop- ja rokkmuusika vastu.

Suunata õpilasi pöörama tähelepanu pillide korrashoiule, hooldamisele ja puhastamisele.

MUUSIKALINE LIIKUMINE-

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitluga.

Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantse ja tantsustiile.

5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) võrdleb ning eristab eesti ja valikuliselt teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandid;
- 2) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, instrumentaalmuusika esituskoosseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;
- 3) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule /nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;
- 4) oskab nimetada heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 5) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;
- 6) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;
- 7) tutvub muusikaga tegelemise võimalus- tega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;
- 8) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;
- 9) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.

MUUSIKALINE OMALOOMING- Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele. Liisusalmide ja laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algriiimi.

Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digira -kendustel jm.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusika kuulamisel on olulisel kohal eesti muusika: eesti pärimusmuusikute, heliloojate, interpretide, artistide, esituskoosseisude, levi-, džäss- ja filmimuusika ning muusikateatri tutvustamine. Teiste rahvaste muusika ja kultuuri tutvustamisel saab luua võrdlusi ja seoseid eesti muusikaga, suunata õpilasi leidma iseloomulikke jooni õpitud maade rahvamuusikas ning võrdlema seda eesti rahvamuusikaga.

Muusikainstrumente õpetades on üheks eesmärgiks tutvustada õppijatele eesti interpreete ja kammeransambleid.

Maailma rahvaste muusikas laieneb kultuuripilt teistele mandritele – eesmärk on anda õpilasele üldkultuurilised tausta tead- mised õpitava maa muusika- pärandist. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt (kaasates õpilasi valikute

tegemisse) tundma Idamaade, Austraalia jt muusikat.

Tutvustada õpilastele ka erinevaid usundeid ja luua seeläbi seos eesti muusikas Idamaade kultuurist inspireerunud heliloojatega.

Tutvutakse eesti vaimuliku rahvalaulu ja heliloojatega, kes on oma loomingus kasutanud vaimulikke rahvaviise või loonud vaimulikku muusikat.

Eesti pärimusmuusika teema keskendub tänapäevasele pärimusmuusikale, tutvustatakse

ansambleid, artiste, festivale ja pärimusmuusika õppimisvõimalusi.

Õppesisu

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühehäälseid laule ning eesti ja teiste rahvaste laule. Tutvutakse vaimuliku rahvalauluga. Õpitakse laulma III kooliastme ühislaule:

„Jää vabaks, Eesti meri“, „Mu isamaa on minu arm“, „Mul meeles veel“ ja peast Eesti Vabariigi hümnid. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse a cappella ja saatega nii ansambelis kui ka üksi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil ning arvestatakse õpilaste erisustega.

Muusikaline kirjaoskus. Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.

Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes, omandatakse akustilise kitarriga esmased mänguvõtted. Pillimängu kaudu tutvutakse valikuliselt maailma rahvaste (Idamaade, Austraalia jt) muusikaga.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga. Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantsu ja tantsustiile.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansamblis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja ostinatosid ning esitatakse neid üksi või rühmas. Väikekandel või kitarril esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.

Digivahendid. Katsetatakse omaloomingut erinevate rakenduste ja programmidega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Autorid ja interpretid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).

Muusikainstrumentid. Eristatakse kõla ja kuju järgi keel-, puhk-, löök- ja klahvpille.

Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ning õpitakse valikuliselt tundma teiste rahvaste (Idamaad, Austraalia jt) muusikapärandit.

Eesti pärimusmuusika tänapäeval. Pärimusmuusika mõiste, artistid ja ansamblid, festivalid, õppimisvõimalused.

Kontsert. Korratakse kontserdikülastaja hea käitumise tavasid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.

1.8 Muusika 8. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 8. KLASS	Tundide arv: 1 TUND NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus III kooliastmes on tähelepanu keskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Muusikatunnis lauldakse ühehäälselt. Jätkatakse õpilaste vokaalsete võimete arendamist vastavalt õpilase võimekusele ja eripäradele. Repertuaari kuuluvad Eesti ja teiste rahvaste laulud ning kooliastme ühislaulud. I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Omandatakse akustilise kitarril või klahvpillil esmased mänguvõtted. Rakenda -takse figuurnootide süsteemi nii klahvpillidel kui ka plaatpillidel. Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga.		

Muusika kuulamisel on keskmes muusika mõtestamine ja tõlgendamine. Jätkatakse Eesti muusika tundmaõppimist ning tutvutakse ka erinevate muusikakultuuride ja rahvaste muusikaga. Muusika analüüsimisel ja tõlgendamisel kasutatakse muusika oskussõnu ning luuakse seoseid erinevate kunstiliikide ja õppeainete vahel.

Muusikaline omalooming võimaldab omandatud teadmiste ja oskustega, sh muusikalise kirjaoskusega eksperimenteerida ning rakendada neid kaasmängudes, saadetes, rütmilis-meloodilistes improvisatsioonides ja (digi)kompositsioonides jm.

Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu.

Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh muusikaliselt andekate) õpilaste võimete arendamisele.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) huvitub muusikast kui kunstiliigist ning väärtustab seda;
- 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel;
- 3) osaleb musitseerimises: tegutseb nii ükski kui ka koos teistega;
- 4) arendab loomeideid muusikalise eneseväljenduse kaudu;
- 5) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
- 6) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;
- 7) tegutseb eetilisel ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkondadesse;
- 8) valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d);
- 9) mõistab, kuidas huvi muusika vastu ning muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab ühehäälsid laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;

Metoodilised soovitused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse
Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga.
Suunata õpilast laulmisel järgima häälehoidu häälemurdeperioodil.
Laulda *a cappella* ja saatega.

3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab III kooliastme ühislaulu: „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L.Koidula), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu) ja peast Eesti Vabariigi hümnini „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);
4) teadvustab ja väärtustab Eesti laulupidude traditsiooni;
5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille või väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;
- 2) musitseerib akustilisel kitarril või klahvpillil esmaseid mänguvõtteid kasutades;
- 3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.
- 4) soovi korral osaleb koolibändis

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Õpilane:

- 1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit
- 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid

Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes.

Arendada mitmehäälsuse tajutavust laulda lisades laulule *ostinato*’sid ja kaas mängu. Tutvustada õpilastele eakohaseid mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse.

PILLIMÄNG-

Rakendada ja kinnistada I ja II kooliastmes omandatud muusikalist kirjaoskust.

Omandada esmased mänguvõtte kitarril ja/või ukulel, rakendades neid musitseerimisel. Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid/ figuurnoote.

Musitseerimisel kasutada ka erinevaid rakendusi.

Koosmusitseerimisel kasutada aktiivõppe- meetodeid: paaris- ja rühmatööd jt

Leida koolis ansambli mängu harrastamise võimalusi, toetamaks õpilaste huvi pop- ja rokkmuusika vastu.

Suunata õpilasi pöörama tähelepanu pillide korrashoiule, hooldamisele ja puhastamisele.

MUUSIKALINE LIIKUMINE-

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis- meloodilisi improvi -satsioone, (digi)kompositsioone jm;
- 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalset keskkonda kasutades;
- 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm);
- 4) analüüsib enda loomingut ning annab sellele hinnangu;
- 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;
- 2) võrdleb ja eristab rokk- ja popmuusika stiile ning esituskoosseise, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;
- 3) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule /nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;
- 4) oskab nimetada Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 5) rakendab muusikat kuulates erinevaid digikeskkondi;
- 6) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust;
- 7) tutvub muusikaga tegelemise võimalus- tega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega;

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga. Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantsu ja tantsustiile.

MUUSIKALINE OMALOOMING-

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusika kuulamisel on olulisel kohal eesti muusika: eesti pärimusmuusikute, heliloojate, interpretide, artistide, esituskoosseisude, levi-, džäss- ja filmimuusika ning muusikateatri tutvustamine. Teiste rahvaste muusika ja kultuuri tutvustamisel saab luua

võrdlusi ja seoseid eesti muusikaga, suunata õpilasi leidma iseloomulikke jooni õpitud maade rahvamuusikas ning võrdlema seda eesti rahvamuusikaga.

Olulisel kohal on autorikaitse seaduse ja autoriõigusega kaasnevate kohustuste tundma õppimine intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis). Õpilastele on vajalik selgitada ka autoriõiguste ja isikuandmete kaitse põhimõtete järgimist tehisintellekti kasutamise puhul.

Rokk- ja popmuusika arenguloo tutvus- tamisel luua seoseid eesti levimuusika arenguga. Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja- Ameerika rahvaste muusika tundma õppimine aitab mõista rokk- ja popmuusika stiilide kujunemislugu.

Muusikatööstuse arenguloo ja ülesehituse teema käsitlemine võimaldab õpilast suu -nata kriitiliselt suhtuma infotehnoloogia ja meedia kujundatud keskkonda.

8) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga;
9) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskondades.

Elektrofonide teema seostub arvutimuusika ja muusikatööstusega.

Õppesisu

Osaoskus: LAULMINE

Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühehäälseid laule ning eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma III kooliastme ühislaule: „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „Laul Põhjamaast“, „Oma laulu ei leia ma üles“ ning peast Eesti hümmi. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.

Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse a cappella ja saatega nii ansamblis kui ka üksi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Järgitakse häälehoidu häälemurdeperioodil ning arvestatakse õpilaste erisustega.

Muusikaline kirjaoskus.

Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi.

Osaoskus: PILLIMÄNG

Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.

Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes. Muusika õppimisel kasutatakse klahvpillidel tähtnimetuste ja figuurnootide süsteemi.

Tutvutakse valikuliselt maailma rahvaste (Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika) muusikaga läbi pillimängu.

Leitakse ansamblimängu harrastamise võimalusi koolibändis.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga.

Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantsu ja tantsustiile.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja ostinatosid ning esitatakse neid üksi või rühmas. Väikekandlil või kitarril esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.

Digivahendid. Katsetatakse omaloomingut erinevate rakenduste ja programmidega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Autorid ja interpretid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega, valikuliselt erinevate heliloojatega (nt eesti ja õpitava repertuaariga seotud heliloojatega).

Heli ja selle omadused. Elektrofonid. Arvutimuusika. Tutvutakse heli ja selle omadustega ning eristatakse kõla ja kuju järgi akustilisi ja elektroonilisi muusikainstrumente. Tutvutakse arvutimuusika arengulooga ja selle loomise võimalustega.

Muusikatööstus. Tutvutakse muusikatehnika arengulooga. Õpitakse tundma autorikaitse seadust ja autoriõigusega kaasnevaid kohustusi intellektuaalse omandi kasutamisel (sh internetis).

Maailma rahvaste muusika. Kuulatakse ja õpitakse valikuliselt tundma ja eristama Hispaania, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika rahvaste muusikat.

Rokk- ja popmuusika sünn ja areng. Levimuusika Eestis. Kuulatakse ja võrreldakse rokk- ja popmuusika stiile, luuakse seosed levimuusika arenguga Eestis.

Kontsert. Korraldatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavadid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.

1.9 Muusika 9. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond: KUNSTIAINED	Õppeaine: MUUSIKA
Kooliaste: III	Klass: 9. KLASS	Tundide arv: 1 TUND NÄDALAS
Õppeaine kirjeldus III kooliastmes on tähelepanu keskmes iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning õpilaste muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid.		

Muusikatunnis lauldakse ühehäälselt. Jätkatakse õpilaste vokaalsete võimete arendamist vastavalt õpilase võimekusele ja eripäradele. Repertuaari kuuluvad Eesti ja teiste rahvaste laulud ning kooliastme ühislaulud.

I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes mängides. Omandatakse akustilise kitarri või klahvpilli esmased mänguvõtted. Rakenda -takse figuurnootide süsteemi nii klahvpillidel kui ka plaatpillidel.

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga.

Muusika kuulamisel on keskmes muusika mõtestamine ja tõlgendamine. Jätkatakse Eesti muusika tundmaõppimist ning tutvutakse ka erinevate muusikakultuuride ja rahvaste muusikaga. Muusika analüüsimisel ja tõlgendamisel kasutatakse muusika oskussõnu ning luuakse seoseid erinevate kunstiliikide ja õppeainete vahel.

Muusikaline omalooming võimaldab omandatud teadmiste ja oskustega, sh muusikalise kirjaoskusega eksperimenteerida ning rakendada neid kaasmängudes, saadetes, rütmilis-meloodilistes improvisatsioonides ja (digi)kompositsioonides jm.

Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, sh muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu.

Silmaringi avardamise, kontserdikultuuri kujundamise ja muusika kuulamise kogemuse saamise eesmärgil käiakse võimalusel õppekäikudel (kontserdid, muusikaetendused, muuseumid jne). Õppekäikudel kogetut arutletakse ja analüüsitakse õpetaja kaasabil.

Õppimises ja õpetamises pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (sh muusikaliselt andekate) õpilaste võimete arendamisele.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud

Õpilane:

- 1) huvitub muusikast kui kunstiliigist ning väärtustab seda;
- 2) teadvustab muusika võimalusi vaimse, füüsilise ja emotsionaalse tasakaalu loomisel;
- 3) osaleb musitseerimises: tegutseb nii üksi kui ka koos teistega;
- 4) arendab loomeideid muusikalise eneseväljenduse kaudu;
- 5) väärtustab kodukoha ja Eesti muusikapärandit ning nüüdismuusikat, on traditsioonide edasikandja laulja ja/või pillimängijana ning osaleb laulupidudel;
- 6) teadvustab muusikat kui kultuuridevahelist suhtluskeelt, väärtustab kultuurilist mitmekesisust;
- 7) tegutseb eetilisel ja ohutult (sh autoriõigust arvestades) nii reaalsetes kui ka virtuaalsetes kultuurikeskkondades, suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkondadesse;
- 8) valib endale meelepärase(d) muusikaga tegelemise viisi(d);
- 9) mõistab, kuidas huvi muusika vastu ning muusikaoskused võimaldavad kujundada sellest elukestva harrastuse või elukutse.

Õpitulemused

Osaoskus: **LAULMINE**

Õpilane:

- 1) laulab ühehääelseid laule; osaleb laulurepertuaari valimisel ning põhjendab oma valikut;
- 2) laulab eesti vanemat ja uuemat rahvalaulu, kaanoneid ning teiste rahvaste laule;
- 3) väärtustab ja hindab ühislaulmise traditsiooni, laulab III kooliastme ühislaulu: „Jää vabaks, Eesti meri“ (V. Oxford / (V. Oxford), „Mu isamaa on minu arm“ (G. Ernesaks / L.Koidula), „Mul meeles veel“ (R. Valgre / K. Kikerpuu) ja peast Eesti Vabariigi hümnid „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“ (F. Pacius / J. V. Jannsen);
- 4) teadvustab ja väärtustab Eesti laulupidu- de traditsiooni;
- 5) kasutab muusikalist kirjaoskust ja muusikateadmisi, tunneb oma hääleaparaati ja teab, et häält on vaja hoida.

Osaoskus: **PILLIMÄNG**

Õpilane:

- 1) mängib keha-, rütmi- ja plaatpille või väikekannelt, rakendab digivõimalusi pillimängus;
- 2) musitseerib akustilisel kitarril või klahvpillil esmaseid mänguvõtteid kasutades;
- 3) süvendab I ja II kooliastmes omandatud pillimänguoskust, rakendab muusikalist kirjaoskust, musitseerides üksi ja eri pillikoosseisudes.
- 4) soovi korral osaleb koolibändis

Osaoskus: **MUUSIKALINE LIIKUMINE**

Metoodilised soovitused

LAULMINE- Kaasata kõik õpilased ühislaulmisse
Laulmisel ja hääle arendamisel pöörata tähelepanu loomulikule kehahoiule ja hingamisele lauldes vaba tooni ja selge diktsiooniga.
Suunata õpilast laulmisel järgima häälehoitu häälemurdeperioodil.
Laulda *a cappella* ja saatega.
Diferentseeritud töö: arvestada ja arendada õpilaste vokaalseid võimeid üksi ning rühmas lauldes.
Arendada mitmehäälsuse tajutavust laulda lisades laulule *ostinato*'sid ja kaas mängu. Tutvustada õpilastele eakohaseid mõisteid, mida musitseerimisel kasutatakse.

PILLIMÄNG-

Rakendada ja kinnistada I ja II kooliastmes omandatud muusikalist kirjaoskust.
Omandada esmased mänguvõtte kitarril ja/või ukulel, rakendades neid musitseerimisel. Pillide mänguvõtete omandamisel ja meloodia mängimisel kasutada tähtnimesid/ figurnoote.
Musitseerimisel kasutada ka erinevaid rakendusi.
Koozmusitseerimisel kasutada aktiivõppe- meetodeid: paaris- ja rühmatööd jt

Õpilane:

- 1) võrdleb eri maade rahvamuusika karakterit
- 2) tunneb muusikat kuulates ära erinevad muusikavormid

Osaoskus: **MUUSIKALINE OMALOOMING**

Õpilane:

- 1) loob ning esitab iseseisvalt ja/või rühmas kaasmänge, rütmilis- meloodilisi improvi -satsioone, (digi)kompositsioone jm;
- 2) katsetab loomeideedega omaloomingus, sh digitaalseid keskkondi kasutades;
- 3) loob erinevaid muusikast lähtuvaid tekste (nt regivärss, laulusõnad jm);
- 4) analüüsib enda loomingut ning annab sellele hinnangu;
- 5) rakendab omaloomingus muusikalist kirjaoskust.

Osaoskus: **MUUSIKA KUULAMINE**

Õpilane:

- 1) võrdleb ning eristab eesti ja teiste rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikat: leiab iseloomulikke tunnuseid, lähtudes muusika väljendusvahenditest;
- 2) võrdleb ja eristab eri muusikastiile, lava- muusika žanre, muusika esitus - koosseise, hääleliike, leiab oma eelistuse(d) ning argumenteerib valikut;
- 3) analüüsib kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte, muusikalavastusi ning õppekäike suuliselt ja kirjalikult, annab kuuldule /nähtule hinnangu ning jagab oma kogemusi kaaslastega;
- 4) oskab nimetada Eesti heliloojaid, interpreete, dirigente, ansambleid, orkestreid ning muusika suursündmusi;
- 5) rakendab muusikat kuulates erinevaid

Leida koolis ansamblimängu harrastamise võimalusi, toetamaks õpilaste huvi pop- ja rokkmuusika vastu.

Suunata õpilasi pöörama tähelepanu pillide korrashoiule, hooldamisele ja puhastamisele.

MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantsu ja tantsustiile.

MUUSIKALINE OMALOOMING-

Ülesannet diferentseerida vastavalt õpilaste võimetele ja oskustele. Liisusalmide ja laulusõnade loomisel jälgida teksti rütmistamise põhimõtteid, regivärsi loomisel 8-silbilist värsirida ja algrüümi. Omaloomingut saab luua mitmekesiste vahenditega: kehapillil, rütmipillidel, plaatpillidel, akustilistel pillidel, digira -kendustel jm.

MUUSIKA KUULAMINE-

Muusika kuulamisel on olulisel kohal eesti muusika: eesti pärimusmuusikute, heliloojate, interpretide, artistide, esituskosseisude, levi-, džäss- ja filmimuusika ning muusikateatri tutvustamine. Teiste rahvaste muusika ja kultuuri tutvustamisel saab luua

<p>digikeskkondi; 6) rakendab muusikat kuulates muusikalist kirjaoskust; 7) tutvub muusikaga tegelemise võimalus- tega, muusikaga seonduvate elukutsete ning õppimisvõimalustega; 8) seostab muusikat enda vaimse, füüsilise ja emotsionaalse heaoluga; 9) järgib autorikaitse seadust ning käitub ohutult, otsides ja kasutades muusikateavet virtuaalkeskkondades.</p>	<p>võrdlusi ja seoseid eesti muusikaga, suunata õpilasi leidma iseloomulikke jooni õpitud maade rahvamuusikas ning võrdlema seda eesti rahvamuusikaga. Fookuses on õpilase kultuurilise silmaringi laiendamine ja õpilase teadlikuks kontserdi ja muusikateatri külastajaks kujundamine. Tutvutakse orkestriliikidega ja orkestri- muusika žanritega, eesti tuntud orkestrite ja orkestridirigentidega, muusika suur -sündmustega. Muusikateatri liikide: ooper, operett, ballett ja muusikal teema avamist valmistab ette hääle ja hääleliikide teema ning tutvumine muusikateatri kujunemises oluliste maade Itaalia ja Prantsusmaaga. Oluline on luua seosed eesti lavamuusika arenguga ning tutvustada eesti lauljaid ja balletitantsijaid. Džässmuusika käsitlemist valmistab ette Aafrika muusika teema, tutvutakse džäss- muusika kujunemise looga ning õpitakse tundma džässmuusika põhijooni ja stiile. Kuulatakse olulisemate maailma ja eesti džässmuusika heliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldu. Lisaks tutvutakse filmimuusika ajaloo arenguga. Kuulatakse (lauldakse) olulisemate maailma ja eesti filmimuusikaheliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldu.</p>
--	---

<p>Õppesisu</p> <p>Osaoskus: LAULMINE</p> <p>Repertuaar. Lauldakse ea- ja teemakohaseid ühehääelseid laule ning eesti ja teiste rahvaste laule. Õpitakse laulma III kooliastme ühislaule: „Eestlane olen ja eestlaseks jään“, „ Mul meeles veel“, „Saaremaa valss“ ning peast Eesti hümnid. Repertuaari valikul arvestatakse ka eesti rahvakalendri ja riiklike tähtpäevadega. Tutvustatakse laulu autoreid.</p> <p>Laulmine ja laulutehnika. Lauldakse a cappella ja saatega nii ansambelis kui ka üksi. Tutvustatakse laulupeo traditsiooni. Lauldakse oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu ja hingamisega. Järgitakse häälehoiu häälemurdeperioodil ning arvestatakse õpilaste erisustega.</p> <p>Muusikaline kirjaoskus. Kinnistatakse I ja II kooliastmes omandatud laulu õppimist toetavat muusikateooriat ja omandatakse uusi teadmisi.</p> <p>Osaoskus: PILLIMÄNG</p>

Pillimäng ühismusitseerimisel, omaloomingu esitamisel ja muusikaloo illustreerimiseks koolis olemasolevate pillidega õpetaja ja/või õpilaste valikul kasutades muusikalist kirjaoskust.

Süvendatakse pillimänguoskusi ning avardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes.

Leitakse ansamblimängu harrastamise võimalusi koolibändis.

Tutvutakse maailma rahvaste (Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika) muusikaga pillimängu kaudu.

Osaoskus: MUUSIKALINE LIIKUMINE

Muusikalist liikumist rakendab soovi korral iga õpilane koolivälises tegevuses ja saab seda seostada vajadusel muusikatundides käsitletuga.

Maailma rahvaste tantsud ja erinevad tantsustiilid. Kuulatakse ja vaadatakse erinevate maailma rahvaste tantsu ja tantsustiile.

Osaoskus: MUUSIKALINE OMALOOMING

Omaloomingut luuakse ja esitatakse üksi, ansambelis ja/või kõik koos. Katsetatakse julgelt loomeideedega, kasutades muusikalisi osaoskusi (laulmine, pillimäng) nii eraldi kui ka omavahel lõimitult rakendades õpitud muusikalise kirjaoskuse teadmisi.

Laulmine. Luuakse lihtsaid meloodiaid ja erinevaid muusikast lähtuvaid tekste.

Pillimäng. Luuakse rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja ostinatosid ning esitatakse neid üksi või rühmas. Väikekandel või kitarril esitatakse omaloomingut kasutades õpitud mänguvõtteid.

Digivahendid. Katsetatakse omaloomingus erinevate rakenduste ja programmidega.

Osaoskus: MUUSIKA KUULAMINE

Autorid ja interpretid. Tutvutakse laulu või muusikapala autoritega ja (eelkõige eesti) interpretidega, valikuliselt erinevate heliloojatega.

Orkester. Muusikanäidete abil tutvutakse orkestri kujunemise, liikide ja koosseisudega. Õpitakse tundma sümfooniaorkestri koosseisu ning paigutust. Tutvutakse Eesti (esindus)orkestritega.

Hääl. Tutvutakse hääleorganitega, hääle tekkimise protsessiga, häälemurde ning hääle hoidmise viisidega. Kuulatakse ning eristatakse hääleliike.

Maailma rahvaste muusika: Itaalia, Prantsusmaa, Aafrika. Kuulatakse ning õpitakse tundma Itaalia, Prantsusmaa ja Aafrika muusikat.

Muusikateater: Tutvutakse ooperi, opereti, muusikali ja balleti kujunemise looga ning kuulatakse olulisemate heliloojate loomingut. Luuakse seosed lavamuusika arenguga Eestis.

Džässmuusika. Tutvutakse džässmuusika kujunemise looga. Näidete abil õpitakse tundma džässmuusika põhijooni ja stiile. Kuulatakse olulisemate maailma ja eesti džässmuusika heliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldut.

Filmimuusika. Tutvutakse filmimuusika ajaloo etappidega. Kuulatakse (lauldakse) olulisemate maailma ja eesti filmimuusikaheliloojate muusikat ning iseloomustatakse kuuldut.

Kontsert. Korraldatakse kontserdikülastaja hea käitumise tavaid. Kirjeldatakse kuulatud ja/või virtuaalseid kontserte ning muusikalavastusi suuliselt või kirjalikult kasutades eakohast muusikaalast oskussõnavara.